

УРЕДБА БР. 2005/16

О УЛАСКУ ЛИЦА НА КОСОВО И ИЗЛАСКУ СА КОСОВА

Специјални представник Генералног секретара,

Сходно овлашћењима која су му дата Резолуцијом 1244 (1999) Савета безбедности Уједињених нација од 10. јуна 1999. године,

Узимајући у обзир Уредбу Привремене управе мисије Уједињених нација на Косову (УНМИК) бр. 1999/1 од 25. јула 1999. године, са изменама и допунама, о овлашћењима Привремене управе на Косову,

У сврху регулисања уласка лица на Косово и изласку са њега,

Овим проглашава следеће:

ПОГЛАВЉЕ I: ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. **Дефиниције**

За потребе ове Уредбе:

1.1 “надлежни орган” означава орган у оквиру полиције и Стуба за правосуђе одговоран за доношење првостепених одлука о захтевима за избеглички статус и односим захтевима и одлукама о престанку избегличког статуса;

1.2 “члан породице” означава супружника, крвног сродника у директној линији, усвојитеља, усвојено дете, брата, сестру, поочима/помајку или законитог старатеља;

1.3 “стални становник” означава лице које испуњава критеријуме утврђене Чланом 3. Уредбе УНМИК-а бр. 2000/13 од 17. марта 2000. године о Централном матичном уреду;

1.4 “особље КФОР-а” означава све војно и цивилно особље КФОР-а, које је носилац препознатљиве личне исправе издате од стране или према овлашћењу Команданта снага КФОР-а;

1.5 “масовни прилив” означава знатан број долазака на Косово, током кратког временског периода, лица из исте матичне земље, која су расељена у околностима које указују да би припадници групе добили међународну заштиту, и за која је, услед њиховог броја, појединачно одређивање избегличког статуса непрактично из процедуралних разлога;

1.6 “члан посаде” означава лице које служи у било ком својству као члан посаде превозног средства;

1.7 “службеник” означава овлашћено лице Пограничне полиције УНМИК-а;

1.8 “место уласка” означава овлашћени прелаз на државној или административној граници утврђен Административним наређењем УНМИК-а бр. 2003/18 од 30. јула 2003. године, којим се мења и допуњује Административно наређење УНМИК-а бр. 2001/15 за спровођење Уредбе УНМИК-а бр. 2001/10 о забрани неовлашћених прелазака државне/административне границе;

1.9 “Избеглица” означава лице које је, због основаног страха од гоњења због своје припадности раси, вероисповести, националности, одређеној друштвеној групи, или политичког мишљења, ван земље чији је држављанин, и није у могућности, или, због таквог страха, није спремно да прихвати заштиту те земље; или које, пошто нема држављанство и ван земље је у којој је претходно стално боравило, због основаног страха од гоњења из разлога расне, верске, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи, или политичког мишљења, није у могућности или, услед тог страха, није спремно да се врати у ту земљу. У случају лица које има више од једног држављанства, израз “земља чији је држављанин” означава сваку од земаља чији је то лице држављанин, а не сматра се да лице нема заштиту земље чији је држављанин ако, без икаквог ваљаног разлога заснованог на основаном страху, није прихватило заштиту једне од земаља чији је држављанин.

1.10 “привремена заштита” означава поступак изузетног карактера којим, у случају масовног прилива или непосредно предстојећег масовног прилива расељених лица из трећих земаља, која нису у могућности да се врате у земљу свог порекла, бива обезбеђена хитна и привремена заштита тих лица;

1.11 “превозничка компанија” означава лице или групу лица који превозе или обезбеђују превоз лица или роба превозним средством или на други начин;

1.12 “путна исправа” означава важећи национални или дипломатски пасош којем рок важења није истекао, пасош Уједињених нација, путну исправу УНМИК-а, или други еквивалентан признат документ;

1.13 “УНМИК” означава међународно цивилно присуство установљено на територији Косова сходно Резолуцији 1244 (1999) Савета безбедности, укључујући компоненте Полиције и правосуђа; Цивилне администрације; Изградње институција (ОЕБС), и Обнове (ЕУ);

1.14 “особље УНМИК-а” означава службенике Уједињених нација, експерте и друга лица одређена да служе у било којој од компонената УНМИК-а и имају личну карту издату од стране или према овлашћењу Специјалног представника Генералног секретара, која показује да је њен носилац припадник УНМИК-а;

1.15 “путна исправа УНМИК-а” означава важећу путну исправу којој рок важења није истекао, издату сходно Уредби УНМИК-а бр. 2000/18 од 29. марта 2000. године о путним исправама;

1.16 “превозно средство” означава било које средство које бива коришћено за превоз копненим, воденим или ваздушним путем;

1.17 “посетилац” означава лице које привремено легално борави на Косову, не испуњава услове Чланова 2.1, 2.2 и 2.3 и које не поднесе захтев за добијање избегличког статуса; и

1.18 “добровољни повратак” означава повратак лица у земљу чији је држављанин, или у земљу претходног сталног боравка, у циљу сталног настањивања у тој земљи.

Члан 2.

Категорије лица која улазе на Косово

2.1 Лице има право да уђе и остане на Косову неодређено време ако је:

- (a) носилац путне исправе УНМИК-а;
- (b) носилац личне карте која показује да је њен носилац стални становник Косова;
- (c) издржавани члан породице млађи од осамнаест (18) година или супружник лица које спада у било коју од горе наведених категорија; или
- (d) овлашћено од стране надлежног управног органа на основу смерница и прописа које је установила Влада у сарадњи са УНМИК-ом да неодређено време борави на Косову.

2.2 Од лица које не испуњава услове из Члана 2.1 не захтева се да добије овлашћење да уђе на Косово и остане на њему, ако је то лице носилац путне исправе или личне карте Државне заједнице Србија и Црна Гора.

2.3 Од лица које не испуњава услове из Члана 2.1 не захтева се да добије овлашћење за улазак и привремени боравак на Косову, ако је то лице:

(a) припадник особља УНМИК-а или КФОР-а;

(b) званичник Уједињених нација или експерт при мисији Уједињених нација; или

(c) званичник међународне међувладине организације са успостављеном канцеларијом на Косову, или канцеларије за везу стране владе на Косову.

2.4 Од посетиоца се захтева да добије овлашћење за улазак и привремени боравак на Косову.

2.5 Поступци у вези с лицима која су насилно враћена на Косово, ван оквира су ове Уредбе.

ПОГЛАВЉЕ II: Овлашћење за улазак и привремени боравак на Косову

Члан 3.

Захтев за овлашћење

3.1 Лице које захтева овлашћење за улазак и привремени боравак на Косову подноси захтев за овлашћење службенику на месту уласка на Косово.

3.2 Лице може, путем захтева, да тражи овлашћење у своје име и у име сваког пратећег члана породице млађег од осамнаест (18) година.

3.3 Захтев за овлашћење за улазак и привремени боравак на Косову обухвата следеће податке:

(a) идентитет подносиоца захтева;

(b) идентитет сваког пратећег члана породице у чије име такође бива поднет захтев;

(c) разлоге уласка и боравка подносиоца захтева на Косову; и

(d) било која поткрепљујућа документа за горе наведене податке.

3.4 Терет доказа за утврђивање оправданости уласка и боравака на Косову је на лицу које тражи улазак.

Члан 4.

Давање овлашћења за улазак и привремени боравак на Косову

Службеник даје лицу овлашћење за улазак и привремени боравак на Косову, ако службеник утврди да је то лице:

- (a) у посети Косову ради рекреације или туризма;
- (b) пријављено за програм студија на Косову;
- (c) запослено или има легитимне пословне интересе на Косову или посећује Косово у склопу свог запослења или пословне активности;
- (d) члан породице лица које је на Косову на основу Чланова 4(b) или 4(ц);
- (e) члан породице лица које је на Косову на основу Чланова 2.1, 2.2 или 2.3;
- (f) у непосредном и континуираном транзиту на Косово и са њега;
- (g) добило позив надлежног органа да дође на Косово; или
- (h) испунило захтеве Члана 16, Члана 17.1 или Члана 18.

Члан 5.

Одбијање овлашћења за улазак на Косово и боравак на њему

5.1 Службеник одбија да изда лицу овлашћење за улазак на Косово и боравак на њему, ако службеник има разумне основе да верује да то лице не испуњава критеријуме утврђене у Члану 4.

5.2 Без обзира на Члан 4, службеник може да одбије да изда овлашћење лицу ако службеник има разумне основе да верује да то лице:

- (a) болује од озбиљне заразне болести за коју постоји вероватноћа да ће да угрози јавно здравље или јавну безбедност, како је потврдио лекар надлежан за јавно здравље на Косову;

- (b) хоће да буде или је укључено у терористичке активности;
- (c) јесте или је било припадник организоване криминалне или терористичке организације;
- (d) хоће да буде укључено у насиља које би угрозило или би могло да угрози животе или безбедност лица на Косову;
- (e) раније јесте било удаљено са Косова или му је одбијено овлашћење за улазак и боравак на Косову, а основе за удаљење или одбијање овлашћења још увек важе;
- (f) путује у транзиту је преко Косова како би у неку земљу ушло илегално; или
- (g) улази на Косово како би подривало циљеве и принципе Резолуције 1244 (1999) Савета безбедности Уједињених нација, укључујући одржавање закона и реда грађанског живљења, заштиту и промовисање људских права и осигуравање безбедног и неометаног повратка свих избеглица и расељених лица својим домовима на Косову.

5.3 Службеник који одбије да изда овлашћење за улазак на Косово даје подносиоцу захтева образложену одлуку у писаном облику, која укључује обавештење о праву да та одлука буде размотрена, и о року за подношење захтева за преиспитивање одлуке. Одлука укључује и наређење којим се захтева да то лице напусти Косово. Припадници Полиције УНМИК-а спроводе наређење према којем то лице мора одмах да напусти Косово.

Члан 6.

Услови добијања овлашћења

6.1 Кад службеник изда овлашћење за улазак и привремени боравак на Косову, он или она оверава путну исправу подносиоца захтева или подносиоцу захтева издаје неки други документовани доказ овлашћења, у којем се наводи да је носилац овлашћен да уђе и привремено борави на Косову до деведесет (90) дана од дана на печату.

6.2 Путна исправа или други документовани доказ овлашћења мора да буде стављен на увид кад год то захтева службеник или припадник Полиције УНМИК-а за време боравка посетиоца на Косову или при изласку са Косова.

6.3 Овлашћење аутоматски истиче након дана кад посетилац напусти Косово, а Чланови 3-5, 6(1) и 6(2) важе *мутатис мутандис* за било који наредни захтев посетиоца за добијање овлашћења за улазак и привремени боравак на Косову.

Члан 7.
Продужење овлашћења

7.1 Лице овлашћено да уђе и привремено борави на Косову може да захтева продужење овлашћења подношењем захтева службенику или овлашћеном припаднику полиције у полицијској станици УНМИК-а одређеној за то. Тај захтев бива предат најмање петнаест (15) дана пре истека овлашћења.

7.2 Чланови 3-6. важе *мутатис мутандис* за захтев за продужење овлашћења.

7.3 Одлука о продужењу овлашћења важи за период од деведесет (90) дана и може да буде продужена.

ПОГЛАВЉЕ III: Улазак на Косово и излазак са њега

Члан 8.
Обавезе лица која улазе на Косово

8.1 Лице које тражи да уђе на Косово мора да:

(a) поседује путну исправу и да је предочи на увид службенику на месту уласка;

(b) буде прегледано од стране службеника на месту уласка, како би било утврђено да ли том лицу може да буде дозвољен улазак на Косово, или да ли је према овој Уредби неопходно овлашћење за улазак и привремени боравак на Косову;

(c) истинито одговори на сва питања и да на увид документацију која може да буде затражена у циљу утврђивања да ли лице може да уђе и борави на Косову и да ли је неопходно овлашћење у те сврхе.

8.2 Службеник на месту уласка може да заплени путну исправу за коју има разумне основе да верује да је лажна. Службеник даје лицу образложену одлуку у писаном облику за предузимање те мере. Одлука обухвата обавештење о праву да буде преиспитана и о роковима за подношење захтева за њено преиспитивање.

Члан 9.
Улазак на Косово

Службеник дозвољава лицу да уђе и остане на Косову кад утврди да то лице:

- (a) спада у категорију лица утврђену Чланом 2.1;
- (b) спада у категорију лица утврђену Чланом 2.2; или
- (c) спада у категорију лица утврђену Чланом 2.3.

Члан 10.

Одбијање одобрења за улазак на Косово

10.1 Службеник може да одбије улазак лица на Косово када:

- (a) то лице није у стању да увери службеника у свој идентитет; или
- (b) то лице не спада у категорију лица утврђену Члановима 2.1, 2.2 и 2.3.

10.2 Без обзира на Чланове 9(b) или (c), службеник може да одбије лицу које спада у категорију лица утврђену Чланом 2.2 улазак на Косово кад службеник има разумне основе да верује да постоји један или више услова утврђених Чланом 5.2.

10.3 Неодобрење уласка утврђује се образложеном одлуком у писаном облику урученом лицу којем није дозвољен улазак. Службеник који не дозвољава улазак на Косово уручује подносиоцу захтева образложену одлуку у писаном облику, уз обавештење о праву да одлука буде преиспитана и о року за подношење захтева за њено преиспитивање. Одлука обухвата и наређење којим се захтева да то лице напусти Косово. Припадници Полиције УНМИК-а извршавају наређење да то лице одмах напусти Косово.

Члан 11.

Право на излазак

Уколико се придржавају закона и поступака граничне контроле, сва лица имају право да изађу са Косова, под условом да поседују путну исправу и да према важећем закону не подлежу било каквом наређењу или ограничењу при свом одласку са Косова.

ПОГЛАВЉЕ IV: Избеглице

Члан 12.
Захтеви за добијање избегличког статуса

12.1 Лице које тражи избеглички статус може да преда захтев, у усменом или писаном облику, на језику према сопственом избору, службенику или припаднику полиције у полицијској станици УНМИК-а, који прослеђује захтев надлежном органу.

12.2 Захтев за утврђивање избегличког статуса може да буде предат:

- (a) у било које време, ако подносилац захтева поседује путне исправе;
и
- (b) без одлагања ако подносилац захтева не поседује путне исправе.

12.3 Ако је поднет захтев за избеглички статус, подносилац захтева бива регистрован при Полицији УНМИК-а и издаје се наређење којим се подносиоцу захтева дозвољава привремени боравак на Косову до доношења коначне одлуке о захтеву за избеглички статус.

12.4 Подносилац захтева има право:

- (a) да лично брани свој захтев;
- (b) да прима помоћ правног саветника према сопственом избору, или да му правни саветник буде обезбеђен под условом да он или она не може да приушти да плати правну помоћ;
- (c) да бесплатно добије помоћ преводиоца;
- (d) да комуницира у усменом или писаном облику са представником Високог комесара Уједињених нација за избеглице (“УНХЦР”) или другом надлежном међународном организацијом;
- (e) да му, на захтев, буде обезбеђен лекарски преглед или медицински третман, кад год је то потребно; и
- (f) да буде информисан о поступку у вези са захтевом за избеглички статус и својим правима и обавезама за време тог поступка, на језику који он или она разуме.

12.5 Надлежни орган доноси првостепену одлуку о захтеву за избеглички статус.

12.6 При доношењу одлуке о захтеву, надлежни орган позива подносиоца захтева и његовог правног саветника на расправу, како би били изложени

докази. Надлежни орган захтева и да представници УНХЦР-а и друге надлежне међународне организације дају допринос као *амицус цуриае* и да изложе доказе. Те расправе воде се у року од петнаест (15) дана од пријема захтева за избеглички статус. О расправи се води записник, који бива преведен на језик према избору подносиоца захтева, и који подносилац захтева потписује.

12.7 Надлежни орган издаје образложену одлуку у писаном облику о захтеву у року од седам (7) дана од расправе. Одлука бива достављена подносиоцу захтева и његовом или њеном правном саветнику, као и представницима УНХЦР-а или друге надлежне међународне организације. Одлука укључује обавештење о праву да буде размотрена и о року за подношење захтева за њено разматрање.

Члан 13.

Додељивање избегличког статуса

13.1 Надлежни орган додељује избеглички статус лицу кад постоје разумне основе да се верује да је, услед основаног страха од гоњења због припадности раси, вери, националности, одређеној друштвеној групи, или због политичког мишљења:

(а) лице ван земље чији је држављанин и није у могућности, или, услед таквог страха, није спремно да прихвати заштиту те земље; или

(б) пошто није држављанин ниједне земље, лице ван земље у којој има стални боравак и није у могућности или, услед тог страха, није спремно да се врати у ту земљу.

13.2 Основани страх од гоњења или реална опасност од озбиљног повређивања може да буде заснована на догађајима који су се одиграли након што је подносилац захтева напустио земљу порекла.

13.3 Надлежни орган додељује избеглички статус издржаваном детету млађем од осамнаест (18) година или супружнику лица којем је додељен избеглички статус.

Члан 14.

Неодобрење избегличког статуса

14.1 Надлежни орган не одобрава избеглички статус лицу кад постоје озбиљне основе да верује да је:

(а) то лице починило злочин геноцида, ратни злочин, злочин против човечности, или друга озбиљна кршења међународног хуманитарног права;

(b) то лице починило озбиљан злочин ван Косова пре него што је пуштено да уђе на Косово; или

(c) за то лице утврђено да је починило радње супротне циљевима и принципима Повеље Уједињених нација.

14.2 Одлука о неодобрењу избегличког статуса обухвата и обавештење о праву да она буде размотрена, о року за подношење захтева за такво разматрање и наређење којим се захтева да лице напусти Косово. Спровођење одлуке о напуштању суспендовано је до поступка преиспитивања одлуке о неодобрењу избегличког статуса. Припадници Полиције УНМИК-а спроводе наређење о напуштању Косова.

14.3 Надлежни орган може да додели привремени боравак на хуманитарним основама лицу којем није одобрен избеглички статус, ако то лице има ваљане разлоге да остане ван земље чији је држављанин, бар до разјашњавања услова у земљи чији је он/она држављанин. Начин спровођења овлашћења за одобрење привременог боравка на хуманитарним основама утврђује се административним наређењем.

Члан 15.

Престанак избегличког статуса

15.1 Избеглички статус престаје када:

(a) је лице добровољно поново прихватило заштиту земље чији је држављанин;

(b) је лице, након што је изгубило држављанство, поново стекло држављанство на добровољној основи;

(c) је лице стекло ново држављанство, и ужива заштиту земље чији је нови држављанин;

(d) се то лице добровољно вратило у земљу коју је напустило или ван које је остало због страха од гоњења;

(e) то лице не може, због тога што околности у вези с којима је признато као избеглица престану да постоје, да настави да одбија да прихвати заштиту земље чији је држављанин; или

(f) пошто је лице без држављанства, због тога што околности у вези с којима је признато као избеглица престану да постоје, у стању да се врати у земљу свог ранијег сталног боравка.

15.2 Надлежни орган одлучује о укидању избегличког статуса, на захтев службеника или по службеној дужности. Одлука о укидању избегличког статуса мора да буде у писаном облику и да обухвати обавештење о праву да буде преиспитана и о року за подношење захтева за преиспитивање. Одлука обухвата и наређење о напуштању Косова. Спровођење наређења бива суспендовано до поступка за преиспитивање одлуке о укидању избегличког статуса. Припадници Полиције УНМИК-а спроводе наређење о напуштању.

Члан 16.

Масовни прилив избеглица

У случају масовног прилива, надлежни орган може да одобри привремену заштиту лица која долазе директно из земље у којој су њихови животи, безбедност или слобода угрожени ратом, грађанским ратом, окупацијом, унутрашњим сукобом везаним за насиље или масовно кршење људских права.

Члан 17.

Принцип избегавања поновног повређивања

17.1 Ниједно лице које је избеглица не сме да буде протерано или враћено ни на који начин на границе територија где ће његов или њен живот да буде угрожен због припадности раси, вероисповести, националности, одређеној друштвеној групи, или због политичког мишљења.

17.2 Повластице из става 1 овог Члана не може, међутим, да тражи избеглица за коју постоје разумне основе да се сматра опасном по безбедност Косова или која, пошто је коначном пресудом осуђена за нарочито тешко кривично дело, представља опасност за становнике Косова.

17.3 Без обзира на Чланове 5, 10, 14 и 15, лицу не сме да буде одбијено да уђе на Косово, нити сме да буде послато у државу или на територију где постоји реална опасност да ће он или она да буду изложени тортури или нечовечном или понижавајућем опхођењу или казни, смртној казни или погубљењу, или озбиљној и појединачној претњи из разлога неселективног насиља у ситуацијама оружаног сукоба.

17.4 Чланови 12-15 важе *мутатис мутандис* за захтеве за заштиту на основу Члана 17.3.

ПОГЛАВЉЕ V: Привремени боравак на Косову

Члан 18.

Привремени боравак на Косову

18.1 Службеник надлежног органа издаје наређење којим лицу бива дозвољено да привремено борави на Косову:

- (a) до одлуке о његовом или њеном захтеву за избеглички статус;
- (b) до одлуке о захтеву за разматрање одлуке коју је донео надлежни орган, којом је укинут избеглички статус; или
- (c) до одлуке о захтеву за заштиту на основу Члана 17.3; или
- (d) до одлуке о захтеву за преиспитивање одлуке службеника који је запленио путне исправе;
- (e) до спровођења наређења сходно Члану 5.3 којим се захтева да лице напусти Косово, уколико, изузетно, припадници Полиције УНМИК-а нису у стању да изврше наређење да лице одмах напусти Косово.

18.2 Ако лице докаже *прима фацие* да он или она задовољава критеријуме да буде регистровано као становник Косова, али није носилац личне карте која показује да је он или она стални становник Косова, службеник издаје наређење којим му/јој дозвољава улазак и привремени боравак на Косову, до поступка регистрације.

18.3 Чланови 6. и 7. важе *мутатис мутандис* за наређење којим се лицу дозвољава да привремено борави на Косову.

ПОГЛАВЉЕ VI: Мере за обезбеђивање присуства лица

Члан 19.

Поступци за мере наређивања обезбеђивања присуства лица, укључујући притвор

19.1 При издавању дозволе лицу да привремено борави на Косову сходно Члану 18, службеник може том лицу да нареди да:

- (a) преда своје путне исправе службенику на месту улаза, које ће бити задржане док то лице не напусти Косово са тог места уласка; или
- (b) се јавља полицијској станици УНМИК-а, у време које одређује службеник, до свог одласка са Косова.

19.2 Ако малолетном лицу буде дозвољено да привремено борави на Косову сходно Члану 18, службеник може да нареди једну од мера утврђених ставом 1 овог Члана, или, службеник може том малолетном лицу да нареди да:

- (a) буде смештено код члана породице који је на Косову; или

(b) да буде подвргнуто аранжманима у вези са смештајем које одреди надлежни Старатељски орган.

19.3 При давању дозволе лицу да привремено остане на Косову сходно Члану 18, службеник може да нареди да то лице буде притворено до седамдесет два (72) сата ако постоје разумне основе да се верује да том лицу може да се изгуби траг за време његовог привременог боравка на Косову, као и да мере утврђене Чланом 19.1, или, у случају малолетних лица, Чланом 19.2, неће да буду довољне да гарантују присуство тог лица, или ако постоје разумне основе да се верује да ће то лице да угрози безбедност на Косову, или да он или она улази на Косово како би подривао/ла циљеве и принципе Резолуције 1244 (1999) Савета безбедности Уједињених нација, укључујући одржавање грађанског закона и реда, заштиту и промовисање људских права и осигуравање безбедног и неометеног повратка свих избеглица и расељених лица својим домовима на Косову.

19.4 Пре истека притвора наређеног сходно Члану 19.3, панел од троје (3) судија Окружног суда надлежног на тој територији може, на захтев службеника, да нареди притвор до тридесет (30) дана од дана кад је то лице притворено, ако су испуњени услови прописани Чланом 19.3. Приликом доношења одлуке о притвору, суд позива лице или његовог/њеног правног саветника, као и службеника, на расправу. Тај притвор не сме да буде дужи од периода неопходног за поступак утврђен Чланом 18.

19.5 Ако је лице које је поднело захтев за преиспитивање одлуке којом је одбијен избеглички статус притворено сходно Члану 19.4, панел од троје (3) судија Окружног суда може, према захтеву службеника, да продужи притвор који је наређен сходно Члану 19.4 до највише петнаест (15) дана, ако су испуњени услови прописани Чланом 19.3. Приликом одлучивања о притвору, суд позива лице или његовог или њеног браниоца, као и службеника, на расправу. Тај притвор не сме да буде дужи од периода неопходног да буде одлучено о преиспитивању те одлуке. Ако након преиспитивања панел од троје (3) судија потврди одлуку о неодобрењу избегличког статуса, панел може да нареди да лице које привремено борави на Косову буде притворено на период који је неопходан за извршење одлуке о његовом или њеном одласку са Косова, ако су испуњени услови прописани Чланом 19.3.

19.6 Када службеник изда наређење којим се захтева да лице напусти Косово сходно Члану 5.3 или 10.3, ако постоје разумне основе да се верује да том лицу може да се изгуби траг, службеник може да нареди и да то лице буде притворено до седамдесет два (72) сата како би били реализовани аранжмани за спровођење наређења да то лице одмах напусти Косово. То наређење за притвор не може да буде продужено.

19.7 Наређење сходно овом Члану бива прописано образложеном одлуком у писаном облику и одмах достављено том лицу.

Члан 20.

Права притворених лица

20.1 Лице којем је наређен притвор сходно овој Уредби биће притворено у:

(a) овлашћеном месту притвора, на највише дванаест (12) сати од првог наређења за притвор; и

(b) другом овлашћеном месту за притвор, након истека притвора у месту утврђеном Чланом 20.1 (a).

20.2 Права притворених лица утврђена Привременим законом о кривичном поступку, Законом о малолетничкој делинквенцији и Уредбом УНМИК-а бр. 2004/34 од 24. августа 2004. године о кривичном поступку у случају починилаца са менталним поремећајем важе, *мутатис мутандис*, за лица притворена сходно овој Уредби.

20.3 У време притвора, свако притворено лице бива у писаном и у усменом облику обавештено о својем праву према Члану 21. да пред надлежним судом оспори законитост притвора.

Члан 21.

Хабеас Корпус

21.1 Лице притворено сходно овој Уредби на период дужи од дванаест (12) сати има право да у било које време преда панелу од троје (3) судија Окружног суда надлежног за ту територију петицију у писаном облику за утврђивање законитости притвора.

21.2 Суд заказује расправу у року од седамдесет два (72) сата од пријема петиције у писаном облику у циљу утврђивања законитости притвора, ако петиција у писаном облику доказује *прима фацие* да:

- (a) основе за притвор сходно Члану 19. више не постоје;
- (b) притвор прекорачује период дозвољен сходно Члану 19; или
- (c) притвор није законит из неког другог разлога.

21.3 Суд позива на расправу притворено лице или његовог или њеног правног саветника, као и службеника који је наредио притвор или на чији захтев је наређен притвор.

21.4 Приликом расправе, суд наређује да лице држано у притвору одмах буде пуштено на слободу, ако буде утврђено да:

- (a) основе за притвор сходно Члану 19. више не постоје;
- (b) притвор прекорачује период дозвољен сходно Члану 19; или
- (c) притвор није законит из неког другог разлога.

21.5 У року од четрдесет осам (48) сати од расправе, Суд издаје образложену одлуку у писаном облику о петицији у писаном облику о законитости притвора.

21.6 Одлуке суда о петицији у писаном облику о законитости притвора су коначне.

ПОГЛАВЉЕ VII: Преиспитивање

Члан 22.

Преиспитивање одлуке службеника и надлежног органа

22.1 Лице против којег је донета одлука о неодобрењу уласка или овлашћења за улазак и боравак на Косову, неодобрењу избегличког статуса, укидању избегличког статуса или заплени путних исправа, може панелу од троје (3) судија Окружног суда надлежног на тој територији да поднесе захтев у писаном облику за преиспитивање одлуке у року од седам (7) дана од пријема одлуке тог лица.

22.2 Суд може да преиспита одлуку службеника или надлежног органа:

(a) према било којем основу који укључује питање закона или чињеница; или

(b) према основама саосећајности или хуманитарним основама које подржавају мењање те одлуке.

22.3 При преиспитивању одлуке службеника, суд може да захтева да представници УНХЦР-а и других надлежних међународних организација предоче доказе. Ако се одлука која треба да буде преиспитана односи на избеглички статус, суд сазива јавну расправу у року од десет (10) дана од

пријема захтева за разматрање од стране суда, како би омогућио да службеник и то лице или његов или њен правни заступник предоче доказе.

22.3 Суд решава захтев за разматрање:

- (a) доношењем супротне одлуке;
- (b) мењањем одлуке; или
- (c) потврђивањем одлуке.

22.5 Суд о захтеву за преиспитивање издаје образложену одлуку у писаном облику у року од пет (5) дана од завршетка расправе.

22.6 Одлука суда је коначна.

ПОГЛАВЉЕ VIII: Прекршаји

Члан 23. Прекршаји

23.1 Прекршајем се сматра:

- (a) давање лажних информација службенику за време испитивања, ако се зна да су те информације лажне;
- (b) пропуштање да буду стављена на увид документа која службеник може да затражи за време испитивања;
- (c) боравак на Косову без ваљаног овлашћења за улазак и привремени боравак на Косову, издатог сходно овој Уредби; или
- (d) улазак на Косово или боравак на Косову уз употребу лажног или нерегуларно добијеног пасоша, овлашћења или другог документа у вези са уласком тог лица или на основу било које преваре или нерегуларних начина или лажног представљања било које материјалне чињенице.

23.2 Прекршаји утврђени Чланом 23.1 могу да буду кажњени:

- (a) новчаном казном до хиљаду (1.000) евра;
- (b) казном затвора која не прелази тридесет (30) дана или, у случају малолетних лица, казном затвора која не прелази петнаест (15) дана; и/или

(c) наређењем којим се захтева да то лице напусти Косово на период од шест (6) месеци до три (3) године.

23.3 Лице није починило прекршај према Члану 23.1 ако је он или она лице које тражи избеглички статус, или је лице које предочи доказе који поткрепљују разумно веровање да је он или она био/била жртва трговине људима.

ПОГЛАВЉЕ IX: Одговорност за трошкове превоза

Члан 24.

Одговорност за трошкове превоза

24.1 Превозничка компанија проверава да ли лица која превози на Косово поседују важеће путне и личне исправе које се траже према овој Уредби и важећем закону.

24.2 Превозничка компанија која превози лица на Косово, при доласку сваког од својих возила на Косово, предочава свако лице службенику на испитивање на месту које одређује службеник, и не дозвољава ниједном лицу да се удаљи из возила:

- (a) до било којег другог места изузев оног којег је одредио службеник; или
- (b) док не добије дозволу службеника.

24.3 Када је лицу дозвољено или се од њега тражи да напусти Косово сходно овој Уредби, од превозничке компаније која је њу или њега довела на Косово службеник може да тражи да то лице буде превезено до последње земље из које је он или она ушла на Косово, или у другу земљу коју службеник одобри на захтев компаније.

24.4 Када је од лица затражено да напусти Косово зато што у време доласка на Косово он или она није поседовао/поседовала путну исправу или личну карту која се тражи овом Уредбом и важећим законом, превозничка компанија која је превезла лице на Косово мора да плати све трошкове превоза тог лица до последње земље из које је он или она дошао/дошла на Косово, или до друге земље коју одобри службеник на захтев компаније.

24.5 Када је лицу одобрен улазак на Косово, или када је то лице, у време доласка на Косово поседовало путну исправу, и када се од њега или ње тражи да напусти Косово сходно овој Уредби, превозничка компанија која га/ју је превезла до Косова и од које се тражи да превезе то лице са Косова до последњег места укрцавања има право на накнаду трошкова превоза тог лица са

Косова. Међутим, превозничкој компанији неће да буду надокнађени трошкови превоза тог лица са Косова ако то лице уђе на Косово као члан посаде, или да би постало члан посаде.

24.6 Када лице уђе на Косово као, члан посаде возила, или да би то постало, и престане да буде посетилац, од превозничке компаније која располаже тим возилом може да буде затражено да то лице превезе у последњу земљу из које је дошло, или у другу земљу коју службеник може да одобри на захтев компаније. Превозничка компанија одговорна је да плати све трошкове превоза тог лица са Косова до одредишта.

ПОГЛАВЉЕ X: Завршне одредбе

Члан 25. Спровођење

Специјални представник Генералног секретара може да изда административна наређења за спровођење ове Уредбе.

Члан 26. Важећи закон

Ова Уредба има првенство над било којом одредбом важећег закона која јој није сагласна.

Члан 27. Ступање на снагу

27.1 Ова Уредба ступа на снагу 1. маја 2005. године.

27.2 Прелазни период од деведесет (90) дана почиње на дан кад ова Уредба ступи на снагу. У року овог деведесетодневног (90) периода, сва лица на Косову која на дан ступања ове Уредбе на снагу не припадају ниједној од категорија лица утврђених Члановима 2.1, 2.2 или 2.3, морају да се пријаве службенику или припаднику полиције овлашћеном за то у станици Полиције УНМИК-а одређеној за ту сврху, како би поднело захтев за овлашћење за улазак и боравак на Косову. Лица која нису добила овлашћење за улазак и привремени боравак или која нису предала захтев за то овлашћење, по истеку тих деведесет (90) дана чине прекршај према Члану 23.1(с).

Сорен Јесен-Петерсен
Специјални представник Генералног секретара